

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 maja 2015 roku (data prezentaty) powód D. P. (1), działający przez pełnomocnika, wniósł o uchylenie z dniem 01 czerwca 2012 roku nałożonego na niego obowiązku przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, wynikającego z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w W. z dnia 13 października 2011 roku, w sprawie o sygn. akt VI RC 534/10, zgodnie z którym zasądzono od niego na rzecz żony M. P. kwotę po 1 000 zł miesięcznie oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania /k. 1/.

W odpowiedzi na pozew z dnia 14 października 2015 roku (data prezentaty) pozwana M. P., działająca przez pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania /k. 103 /.

Strony postępowania, reprezentowane przez pełnomocników podtrzymały swoje stanowiska do zakończenia postępowania /k. 252/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w W. wyrokiem z dnia 13 października 2011 roku, w sprawie o sygn. akt VI RC 534/10, zasądził od D. P. (2) na rzecz żony M. P., tytułem przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, kwotę 1 000 zł miesięcznie, płatną do 10 – go dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 09 sierpnia 2010 roku /k. 394 akt VI RC 534/10 /.

Sytuacja stron wówczas była następująca:

Powód D. P. (1) i pozwana M. P. pozostawali w związku małżeńskim . Od lipca 2009 roku małżonkowie nie mieszkali razem, powód D. P. (1) wyprowadził się ze wspólnie zajmowanego z rodziną mieszkania. Ze związku małżeńskiego mieli dwóch synów , w tym jednego małoletniego G. ur. (...), na rzecz którego powód łożył alimenty zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy M. w W., z dnia 20 maja 2010 roku, w sprawie o sygn. akt V RC 59/10, w kwocie 1 500 zł miesięcznie. W stosunku do stron postępowania, nie toczyła się sprawa o rozwód ani o separację .

Powód D. P. (1) miał 53 lata, pozostawał w nieformalnym związku z inną kobietą. Od 01 lutego 1992 roku prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) przy ul. (...) w W. /k. 12/. Powód zajmował się mechaniką pojazdową, awaryjnym otwieraniem zamka, dorabiał klucze, naprawiał zamki i podnośniki szyb. Powód swoje dochody określał na kwotę między 3 000 – 4 000 zł miesięcznie.

W 2009 roku w zeznaniu podatkowym powód wykazał przychód w kwocie 39 605 zł, po odliczeniach w kwocie 32 783, 45 zł /k. 65 - 66/, a w 2010 roku przychód w kwocie 39 824 zł, po odliczeniach w kwocie 33 110,12 zł /k. 134 - 142/.

Powód wskazywał koszty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, tj.: czynsz za wynajem warsztatu – 450 zł; opłaty za energię elektryczną – 100 zł. Nadto obciążały go wydatki tj.: czynsz za mieszkanie 200 zł; media ok. 200 zł , internet i telewizja 180 zł; wyżywienie 400 zł; kosmetyki i środki czystości 50 zł. Powód korzystał z bezpłatnej pomocy psychologa i psychiatry, nie przyjmował żadnych lekarstw.

Pozwana M. P. miała 55 lat. Od 09 września 1996 r prowadziła działalność gospodarczą pod firmą (...) /k. 19/. Była agentem w firmie (...). Mieszkała wspólnie z młodszym synem – G. P. (1) w spółdzielczym własnościowym lokalu nabytym w trakcie małżeństwa. Syn G. P. (2) nie pracował, ani też nie uczestniczył w kosztach utrzymania gospodarstwa domowego. Od lipca 2009 roku pozostawała na zwolnieniu lekarskim, ze względu na załamanie nerwowe i depresję, spowodowane porzuceniem rodziny przez powoda. Od października 2010 roku, była na zasiłku chorobowym, otrzymując z tego tytułu kwotę 680 zł miesięcznie, a wcześniej kwoty od 800 do 1 000 zł miesięcznie. Pozwana z tytułu posiadania wcześniej uzyskanych klientów otrzymywała ok. 1 200 – 1 500 zł miesięcznie. Przed

odejściem męża jej zarobki wynosiły około 4 000 zł miesięcznie . W maju 2010 roku zatrudniła na umowę zlecenia pracownika, którego wynagrodzenie wynosiło 4 000 zł brutto.

W 2010 roku osiągnęła przychód w kwocie 84 595,93 zł, dochód w kwocie 20 883,92 zł /k. 517 akt VI RC 534/ 10/.

Ponosiła stałe miesięczne wydatki, tj.: czynsz z opłatą za garaż 700 zł (1/3 wydatków na mieszkanie wliczała w koszty prowadzenia firmy); energia elektryczna 175 zł; gaz 20 zł; radio, telewizja, internet 180 zł; wyżywienie na siebie i syna 1 200 zł; ubrania 300 zł; polisa ubezpieczeniowa 170 zł; środki czystości 100 zł; kosmetyki 200 zł; kultura 150 zł. Nadto ponosiła koszty swojego leczenia w kwocie 1 000 – 1 200 zł miesięcznie; usług kosmetycznych 300 zł miesięcznie. Nie posiadała samochodu, korzystała z samochodu syna, dokładała się do opłat eksploatacyjnych samochodu w kwocie 100 zł miesięcznie. Uczęszczała na gimnastykę leczniczą w kwocie 100 zł miesięcznie; basen 120 zł miesięcznie. Koszt utrzymania zwierząt oceniała na kwotę 300 zł miesięcznie. Uzyskiwała wsparcie finansowe od swojego starszego syna / k. 158 – 169, 401 – 402 akt VI RC 534/10 /.

Aktualnie sytuacja stron jest następująca:

Powód D. P. (1) ma 58 lat. Mieszka sam we własnościowym mieszkaniu w W., przy ul. (...), które otrzymał w spadku. Jest w nieformalnym związku z partnerką, która czasem pomieszkuje z nim, ale nie pozostaje na jego utrzymaniu. Z żoną nadal pozostaje separacji faktycznej .

Powód dalej prowadzi tą samą działalność gospodarczą w suterenie w wynajmowanym pomieszczeniu o pow. ok. 14, 5 m², przy ul. (...) w W. /k. 169/. Zajmuje się naprawą zamków samochodowych, dorabianiem kluczy, naprawą mechanizmów podnoszenia szyb. Dochody z działalności gospodarczej ocenił w przedziale 2 500– 4000 zł miesięcznie. Miesięczne koszty prowadzenia działalności gospodarczej przedstawił następująco: koszt wynajmu pomieszczenia 460 zł; prąd 100 – 120 zł; ZUS 1 100 zł; zakup materiałów 200 – 300 zł; telefon 100 zł; internet 40zł /k. 247/. Wskazywał, że nosi się z zamiarem zamknięcia działalności gospodarczej, bowiem od co najmniej 5 lat „przychody nie pokrywają kosztów” i „koszty działalności są prawie takie same jak dochody” /k. 18, 24 – 30, 247/. Nie bierze udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje /k. 249/. Od śmierci jego ojca, który zmarł 05 października 2014 roku, powód deklaruje iż nadal korzystał z pomocy finansowej rodziny „już tylko matki”, która z renty w kwocie 2800 zł przelewała mu 1500 zł miesięcznie . Obecnie powód umieścił matkę w domu opieki, za który opłaty mają być ponoszone z jej emerytury, a jej mieszkanie zamierza wynająć, a dochody przeznaczyć na własne potrzeby /k. 5, 247 - 248/. Powód zapożyczał się finansowo u swoich przyjaciół /k. 6, 168/. Powód pobrał 30 000 zł z funduszu emerytalnego, kwotę tę wypłacał sukcesywnie w dniach 29 lutego 2012 roku, 10 grudnia 2012 roku, 09 kwietnia 2013 roku po 10 000 zł /k. 6, 62 – 64/. W 2016 roku powód złożył kolejny wniosek o wypłatę 10 000 zł, po wypłacie zostanie mu około 12 000 zł /k. 247 – 248/.

Jedynie przez okres roku wywiązywał się w pełni z nałożonego na niego obowiązku wobec pozwanej żony w kwocie 1 000 zł , następnie od stycznia 2012 płacił około 300 zł , a od kilku miesięcy wpłaca 100 zł miesięcznie /k. 248/. W roku 2011 lub 2012 powód zaprzestał też płacić alimenty na rzecz syna G. P. (1) , kiedy ten zakończył edukację /k. 5, 248/.

Z przyczyn finansowych obecnie korzysta wyłącznie z opieki zdrowotnej w ramach NFZ. Od października 2011 roku cierpi na zwyrodnienie kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowym, „bóle korzonków”, dodatkowo pozostaje pod opieką kardiologiczną /k. 33 – 39/.

Miesięczne koszty utrzymania ocenił następująco: czynsz za mieszkanie 270 zł; energia elektryczna 90 zł; ubezpieczenie mieszkania 270 zł; telewizja i internet 110 zł; wyżywienie 800 – 1 000 zł; higiena 100 zł; opłata za telefon 100 zł; odzież nie kupuje , ponosi koszty korzystania z publicznych środków transportu komunikacji miejskiej, koszty leków 50 miesięcznie /k. 249, 31 – 32, 39 – 61, 65 – 72, 249/.

W zeznaniu podatkowym za 2012 rok, podał przychód w kwocie 39 013,00 zł, po odliczeniach w kwocie 31 045,26 /k. 20 – 21/, za 2014 rok przychód w kwocie 39 216 zł, po odliczeniach w kwocie 30 612,12 /k. 13, 222 - 227/, za 2015 rok przychód w kwocie 39 695 zł, po odliczeniach w kwocie 30 638,96 zł /k. 216 - 221/.

Pozwana M. P. ma 59 lat. Dalej mieszka wspólnie z synem G. lat 23, w spółdzielczym własnościowym lokalu, nabytym w trakcie małżeństwa. Nadal prowadzi tą samą działalność gospodarczą. Korzysta z opieki zdrowotnej w ramach NFZ i prywatnej. W 2013 roku zdiagnozowano u niej naczyniopochodne uszkodzenie mózgu oraz zaburzenia krążenia mózgowego. Cierpi na schorzenia układu moczowego. Dalej leczy się psychiatrycznie z powodu depresji oraz leczy się i korzysta z terapii schorzeń kręgosłupa i biodra /k. 106, 111 – 130, 150/. W latach 2011 - 2013 otrzymywała orzeczenia o częściowej niezdolności do pracy /k. 105/. Na podstawie orzeczenia lekarskiego orzecznika ZUS, wydanego w dniu 16 lipca 2015 roku, pozwana została uznana za osobę trwale częściowo niezdolną do pracy i z tego tytułu otrzymuje rentę w kwocie 1 200 zł miesięcznie /k. 131 - 133/.

Pozwana miesięczne koszty utrzymania swojego i częściowo syna oceniła na kwotę 4 000 zł, w czego skład wchodzi wydatki tj.: czynsz 780 zł; garaż 110 zł; prąd 150 zł; gaz 20 zł; internet 160 zł; opłata za radio i (...) 20 zł; leczenie 600 – 700 zł, tj. lekarstwa 250 zł; terapia u psychologa 200 – 300 zł; neurolog 45 zł; endokrynolog 75 zł; wyżywienie pozwanej i syna 1 200 – 1 300 zł; ubranie 200 – 300 zł; higiena 200 zł; ubezpieczenie 270 zł; zakupy dla zwierząt 200 zł; prasa, książki, kino, teatr 150 zł; prezenty i wydatki okolicznościowe 300 zł; polisa na syna i wnuczki 213 zł . W ramach NFZ korzysta tylko z lekarza pierwszego kontaktu /k. 107, 250 – 251/. Do lutego 2015 roku, pozwana spłacała pożyczkę w kwocie 30 000 zł, zaciągniętą na bieżące potrzeby swoje i syna /k. 108/. Pozwana zlikwidowała polisę na kwotę 27 121, 49 zł na utrzymanie siebie i syna /k. 108, 142 - 149/.

Syn G. P. (1) od stycznia 2016 roku, podjął pracę i zarabia około 2 000 zł miesięcznie. Pozwana opłaciła mu kurs na prawo jazdy kat. C w kwocie 4 000 zł. Wcześniej od lutego 2015 roku, pracował jako pełnomocnik w firmie matki za wynagrodzeniem w kwocie 700 zł miesięcznie /k. 108, 110, 210/. Syn stron nie dokłada się do kosztów mieszkaniowych, ma problemy z nadużywaniem alkoholu i innych substancji uzależniających, a z wynagrodzenia za pracę spłaca swoje zadłużenia /k. 250/.

W zeznaniu podatkowym za rok 2011 wykazała przychód w kwocie 110 629,38zł , dochód w kwocie 31 517,91 zł /k. 510 akt VI RC 534/ 10/, za rok 2012 przychód w kwocie 101 975,65 zł, dochód w kwocie 23 424, 89 zł /k. 177-184/ . , za rok 2013 przychód w kwocie 148 982, 58 zł, dochód w kwocie 34 631,60 zł (w tym z renty 16 940,94 zł , a z działalności 17 690,65 zł) /k. 185-190/, za rok 2014 przychód w kwocie 148 669,20 zł, dochód w kwocie 69 326,23 zł (w tym z renty 17 277,50 zł , a z działalności 52 048,73 zł) /k. 193-200/, za rok 2015 rok przychód w kwocie 152 351,58 zł, dochód w kwocie 57 022,22 zł (w tym z reny 17 593,02 zł , a z działalności 39 429,20 zł) /k. 234-240 /. Ze względu na stan zdrowia, pozwana pracuje od 5 do 7 dni w miesiącu . Wysokie koszty prowadzonej przez nią działalności wynikają z tego, iż w imieniu pozwanej wielu czynności dokonują osoby przez nią zatrudniane , gdyż ona sama z powodu stanu zdrowia nie jest w stanie wykonywać wszystkich obowiązków. Dodatkowo pomagają jej znajomi z branży ubezpieczeniowej , którzy znając jej sytuację osobistą, wyręczają ją częściowo w jej obowiązkach. Pozwana w koszt prowadzenia działalności wlicza wydatki tj.: utrzymanie samochodu (benzyna, ubezpieczenie, przeglądy) 400 – 500 zł; telefon 70 zł; ZUS; opłaty za pracownika lub 2 pracowników; koszty obsługi księgowej oraz 30% kosztów utrzymania mieszkania .

Według pozwanej, od 2012 roku obciążające ją wydatki wzrosły w ten sposób, że: nastąpił wzrost czynszu o 200 zł; wzrosły koszty jej leczenia; wzrosły koszty utrzymania jej i syna.

Sąd powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie materiału zgromadzonego w aktach sprawy, w tym: przesłuchania powoda D. P. (1) /k. 246 - 250/, pozwanej M. P. /k. 250 - 252/, zeznań świadków: M. S. /k. 168 – 169/, W. P. /k. 170 – 171/, B. W. /k. 209 – 211/, K. J. /k. 212 – 213/, B. K. /k. 241 – 243/, dokumentów złożonych do akt sprawy oraz akt sprawy o sygn. IV RC 534/10.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 27 k.r.o., oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie

temu obowiązкови może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

W sytuacji separacji faktycznej, co do zasady, każde z małżonków powinno dokładać sił i starań do uzyskiwania środków na własne utrzymanie. Żądać alimentów można jedynie wówczas, gdy pomimo pełnego wykorzystania możliwości zarobkowych i majątkowych, w dalszym ciągu nie można zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb na poziomie wynikającym z równej stopy życiowej małżonków.

Zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Zmiana obowiązku alimentacyjnego, stosownie do art. 138 k.r.o., możliwa jest w razie zmiany stosunków, po stronie uprawnionego lub po stronie zobowiązanego.

Nie ulega wątpliwości, że od czasu wydania wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w W. z dnia 13 października 2011 roku, w sprawie o sygn. akt VI RC 534/10, poprawie uległa sytuacja finansowa pozwanej. Na podstawie zeznań podatkowych, począwszy od 2011 roku do 2015 roku, zauważalny jest stopniowy wzrost rocznych dochodów pozwanej, w ten sposób, że wysokość dochodów w 2014 roku i 2015 roku w porównaniu do poprzednich lat wzrosła o ponad dwukrotną wartość w porównaniu z jej dochodem za lata 2012 i 2013r. W zeznaniach podatkowych za 2014 rok i 2015 rok, pozwana wykazała dochody w kwotach 69 326,23 zł oraz 57 022,22 zł. Natomiast przychody powoda z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej cały czas pozostają na poziomie około 39 000 zł, a po odliczeniach około 30 000 zł, w tym za rok za 2014 rok przychód w kwocie 39 216 zł, po odliczeniach w kwocie 30 612,12, a za 2015 rok przychód w kwocie 39 695 zł, po odliczeniach w kwocie 30 638,96 zł. Pomimo, że stan zdrowia pozwanej nie uległ poprawie, to dzięki pomocy życzliwych jej znajomych i osób które zatrudnia do wykonywania zadań w ramach prowadzonej przez nią działalności, znacząco wzrosły dochody osiągane z tego tytułu. Zdaniem Sądu dochody pozwanej począwszy od początku 2014r pozwalały jej na zaspokojenie jej usprawiedliwionych potrzeb, które Sąd ocenia na poziomie około 2 600-2700 zł w tym: mieszkanie 1 394,74 zł, lekarstwa 250 zł, żywność 600 zł; ubranie 200 zł; higiena 100 zł; rozrywka i kultura 100zł. Sytuacja pozwanej była na tyle dobra, że korzystała ona dodatkowo z prywatnej opieki lekarskiej celem zapewnienia ciągłości opieki, choć może z niej korzystać w ramach NFZ, taka decyzja pozwanej nie może jednak rodzić konsekwencji dla powoda, który obecnie sam nie czyni takich wydatków. Podobnie nie wchodzi w poczet alimentów miesięczne wydatki pozwanej związane z czynionymi przez nią prezentami dla rodziny w kwocie 300 zł, opłacanie przez nią polisy syna i wnuczki w kwocie 213,16 zł, własnego ubezpieczenia w kwocie 270 zł, czy wydatki na zwierzęta w kwocie 200 zł. W kosztach pozwanej Sąd uwzględnił całość kosztów mieszkania, pomimo iż nadal mieszka z synem, nie dokłada się on jednak do kosztów mieszkania. Zdaniem Sądu syn stron począwszy od zakończenia edukacji szkolnej winien samodzielnie zaspokajać potrzeby w pozostałym zakresie, a nie oczekiwać dalszego wsparcia rodziny, w tym pozwanej. Bez wątpienia pozwana pomimo sytuacji zdrowotnej, dzięki zwiększeniu osiąganych przez nią dochodów jest w stanie zaspokoić własne potrzeby, a także wspierać własnego syna w rozsądnych granicach, jest on bowiem osobą zdolną do pracy. Pozwana nie wymaga już wsparcia finansowego pozwanego, którego dochody w okresie od dnia wydania ostatniego orzeczenia alimentacyjnego na rzecz pozwanej do dnia wydania wyroku w sprawie niniejszej nie uległy znaczącej zmianie. W 2013 r dochody małżonków były na zbliżonym poziomie, to jednak z uwagi na fakt iż pozwana mieszkała z niepracującym synem i ponosiła jego koszty utrzymania zasadnym jest utrzymanie obowiązku powoda względem pozwanej jeszcze za ten okres. Zdaniem Sądu dochody osiągane przez powoda odpowiadają jego możliwości zarobkowej, gdyż prowadzona przez niego działalność ma wąski zakres usług, a zwiększenie tego zakresu uniemożliwia mały lokal w którym powód świadczy usługi, powód nie posiada również specjalistycznego sprzętu, a jego kwalifikacje zawodowe nie uległy zmianom. Poziom życia powoda również nie wskazuje aby jego dochody były wyższe od wykazanych.

W związku z powyższym w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest postaw do dalszego obciążania powoda obowiązkiem partycypowania w kosztach utrzymania pozwanej w jakiegokolwiek wysokości z uwagi na jej znacznie wyższe od powoda możliwości zarobkowe, o czym świadczą osiągane przez nią dochody już za rok 2014r i 2015r. Małżonkowie winni mieć prawo do funkcjonowania na równej stopie życiowej, bez zbędnego obciążenia któregokolwiek z nich.

Zważywszy na powyższe na podstawie powołanych przepisów Sąd uchylił powodowi obowiązek przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny w stosunku do pozwanej z dniem 01.01.2014r, a nie z datą wskazaną przez powoda z dniem 01.06.2012r .

Z uwagi na częściowe uwzględnienie żądania powoda o kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art.100 k.p.c.

SSR Agnieszka Albera- Biernat